

MAGYAR REPÜLŐ SZÖVETSÉG BIZTONSÁGI SZERVEZET

ZÁRÓJELENTÉS

35/2003 sorszámú LÉGIKÖZLEKEDÉSI ESEMÉNY

Budaörs-repülőtér

2003.03.22.

HA-1211: lajstromjelű

Motorfalke SF-25B: típusú segédmotoros vitorlázó repülőgép

A szakmai vizsgálat célja légiközlekedési baleset és a repülőesemény okának, körülményeinek feltárása és a hasonló esetek megelőzése érdekében szükséges szakmai intézkedések kezdeményezése, valamint javaslatok megítélése. A szakmai vizsgálatnak semmilyen formában nem célja a vétkesség vagy a felelősség vizsgálata és megállapítás.

MAGYAR REPÜLŐ SZÖVETSÉG BIZTONSÁGI SZERVEZET

Budaörsi Repülőtér
2042 Budaörs 2. Pf.: 8.

LÉGIKÖZLEKEDÉSI ESEMÉNY ZÁRÓJELENTÉS

POLÉBISZ sorszám:	35/2003
MRSZ-BISZ eseményszám:	04/2002
Üzembentartó:	MRSZ Endresz György Repülő Klub
Tulajdonos:	Airborn Aviation
Gyártó:	Scheibe Flugzeugbau
Típus:	Motorfalke SF-25B
Lajstromjele:	HA-1211
Az eset helye:	Budaörs-repülőtér
Eset ideje:	2003. március 22. 13 óra 10 perc
Eset kategóriája	légi közlekedési esemény (sérülés)

ÁTTEKINTÉS

Iskolakör repülésnél leszállás után, földetéréskor a légcsvár belevert a földbe, mindkét tollából kb.30 cm letörött. Miután a PoLéBiSz-nek jelentették, a kivizsgálást üzemeltetői hatáskörbe utalta.

A MRSZ-BISZ vezetője, egyszemélyes vizsgáló szakbizottságot (a továbbiakban KSzB) jelölt ki.

A KSzB vezetője: Spang Ferenc Repülésbiztonsági főmunkatárs

A szakmai vizsgálat lezárásának időpontja és eredménye: 2003. március 28.
A pilóta kis gyakorlatából adódó túlfékezés és a talajgyenetlenség együttes hatása miatt, a megengedettnél erősebb orra billenés.

1. TÉNYBELI INFORMÁCIÓK

1.1.A repülés lefolyása: Iskolakör repülést befejezve a 27 jobb pályára történő leszállás után a kissé túlfékezett repülőgép a kelletnél jobban előre billent és a légsavartollak beleverték a földbe. Motorleállítás után lefényképezték a nyomot, majd a forgalom miatt a repülőgépet betolták a hangárba.

1.2.Személyi sérülések: Személyi sérülés nem történt.

1.3.A légi jármű rongálódás: Mindkét (fa) légsavartoll fele forgácsolódott.

1.4.Egyéb kár: Nem keletkezett.

1.5.Személyzet adatai:

1.5.1. A pilóta adatai:

Szakszolgálati engedélye:

Kora, neme:

Képesítése:

Jogosítása:

Szakmai érvényessége:

Eü. érvényessége:

Összes repült ideje:

Összes felszállása:

Típuson repült ideje:

Típuson felszállása:

Utolsó hónapban felszállása:

Utolsó napon felszállása:

52 éves, férfi

mot. vit. pilóta

CPL, movit

2003.dec.31.

2003.jún.10.

280 óra 210+70

1050 felsz.

5 óra

50 felsz

6 felsz.

1 felsz.

1.5.2.Az utas adatai:

klubtag

férfi 16 éves

1.6.Légi jármű adatai:

1.6.1. A törzs adatai:

Típusa:

Lajstromjele:

Gyári száma:

Gyártó ország:

Gyártó vállalat:

Gyártási év:

SF-25B Motorfalke

HA-1211

4686

Német

Scheibe Flugzeugbau

1970

Alkalmassági biz. érvényessége: 2003.dec.20.

Összes felszállás

-gyártás óta:

-nagyjavítás óta:

-karbantartás óta:

15099 felsz.

nincs adat

9 felsz.

Összes repült idő

-gyártás óta:	4961 óra 18 perc
-nagyjavítás óta:	nincs adat
-karbantartás óta:	10 óra 30 perc

Üres tömege:	385 kg,
Max.felszálló tömege:	555 kg
Tényleges felszálló tömeg:	550 kg
Ülésterhelés: tényleges:	150 kg
Súlyponthelyzet:	az engedélyezett határon belül

1.6.2. A motor adatai:

Típusa:	Stamó 1500/2
Gyártási száma:	688
Gyártási ideje:	1992

Üzemideje összesen

- gyártás óta:	908 óra
- utolsó karbantartás óta:	10 óra 30 perc

1.6.3. A légszavar adatai:

Típusa:	HO-11-150B70L
Gyári száma:	39136
Üzemideje összesen:	nincs nyilvántartva

1.7.Meteorológiai adatok: Cavok Vrb 0-2**1.8. Navigációs berendezések: alaplmszerezettség az eset szempontjából érdektelen****1.9. Összeköttetés: a toronnyal kétoldali rádiókapcsolat****1.10. Repülőtéri adatok: Budaörs 27 és jobb pálya munkaterület****1.11. Légijármű adatrögzítők: nincs rendszeresítve****1.12. A roncsra és a földetérésre vonatkozó adatok: csak a légszavartollak sérültek****1.13. Az orvos és az igazságügyi orvos szakértői vizsgálatok adatai: Nem volt szükség orvos szakértői vizsgálatra.****1.14. Tűz: Nem keletkezett.****1.15. A túlélés lehetősége: Életre veszélyes helyzet nem alakult ki.****1.16. Próbák és kísérletek: Próbákra és kísérletekre nem volt szükség.**

1.17. **Szervezetek jellemzése:** Szokásos klubüzemeltetés.

1.18. **Kiegészítő adatok:** Beszerzésére nem volt szükség.

1.19. **Hasznos vagy hatékony kivizsgálási módszerek:** Hagyományos, bevált módszerekkel történt a kivizsgálás.

2. Elemzés

A pilóta ezüstkoszorúzott vitorlázórepülésben és kb. 70 órával rendelkezik. Motoros szakterületen kb. 210 órája van, éppen hogy megszerezte a CPL jogosítást. A Movit átképzést még 2001 előtt szerezte meg Farkashegyen, és azóta nem sokat repült ilyen gépeken.

Tehát ezen a repülőgépen viszonylag kis gyakorlattal rendelkezett, de a hazai vitorlázógépeknél sem jellemző az intenzív fékhatás és nincs is különösebb jelentősége, ezért ilyen irányú tapasztalata sincs, annál is inkább, mert a motoros kiképzést és a repüléseit is orrkerekes gépekkel végezte.

Így fordulhatott elő, hogy az alapjáraton járó motorral történő normálisan kilebegtetett leszállás után a rövidebb megállás érdekében, erősebben fékezett. A fékezés okozta fejreállító nyomatókat fokozhatták a talaj hepe-hupái. Bár a súlyponthelyzet a megengedett határon belül volt (inkább az első tartományban) a motor és a pilóták tömege is a bólintást erősítette.

3. Következtetések

Azt, hogy ez a bólintás nem sokkal haladta meg a határesetet, abból lehet következtetni, hogy csak a légcsavartollak érték el a földet, a motor burkolat illetve a kipufogó cső már nem. Megfelelő gyakorlat, vagy alaposabb felkészítés esetén az esemény elkerülhető lett volna.

4. Biztonsági ajánlások

Az esemény kapcsán külön intézkedés kiadása nem szükséges.

Azonban fel kell hívni az oktatói állomány figyelmét annak megfelelő oktatására és hangsúlyozására, hogy az orrkerekes és a farokkerekes gépek fékezésekor mi a különbség, milyen veszélyekkel járhat az intenzív fékezés.

5. Függelék

Mellékelve: 1 számú melléklet /1 lap/: a pilóta nyilatkozata

2 számú melléklet /1 lap/: helyszínrajz

3 számú melléklet /1 lap/: 3 db fénykép

Budapest, 2003. március 28.

.....

 Spang Ferenc
 MRSZ Repülésbiztonsági főmunkatárs